

Fakta o dopadech alkoholu v České republice

(Zdroje: Zpráva o alkoholu v České republice 2024, ÚZIS, iHETA, Ministr zdraví)

1. Spotřeba alkoholu v ČR

- **ČR patří dlouhodobě mezi země s nejvyšší průměrnou spotřebou alkoholu na světě.**
- **V roce 2023 se v ČR spotřebovalo 160 litrů alkoholických nápojů na osobu, což odpovídá 9,4 litru čistého lihu (etanolu):**
 - pivo (4,4 l),
 - lihoviny (2,7 l),
 - víno (2,4 l).
- **Alkohol pije denně nebo téměř denně 6–11 % dospělých.**
- **Rizikově konzumuje alkohol 15–18 % populace (1,3–1,6 milionu osob), z toho škodlivě 6–10 % (600–900 tisíc osob).**

2. Děti a mládež

- **Alkohol někdy pilo:**
 - **24 % jedenáctiletých,**
 - **44 % třináctiletých,**
 - **73 % patnáctiletých (HBSC 2022).**
- **Opilost alespoň dvakrát v životě prožilo 23 % patnáctiletých.**
- **47 % studentů (15–19 let) uvedlo užívání nadměrných dávek alkoholu (5+ sklenic) při jednorázové konzumaci v posledních 30 dnech.**
- **Denně nebo téměř denně pije 3–4 % dospívajících.**

3. Zdravotní dopady

- Alkohol je spojován s více než **třiceti onemocněními** a u dalších zhruba **200 onemocnění patří mezi jednu z jejich příčin**.
- V Česku ročně v souvislosti s konzumací alkoholu **zemře 6–7 tisíc osob**, což představuje přibližně **6 % všech úmrtí**.
- V roce 2023 navíc:
 - **13–14 tisíc hospitalizací kvůli alkoholu,**
 - **15,5 tisíc hospitalizací kvůli úrazu pod vlivem alkoholu,**
 - **4,8 tisíc nehod pod vlivem alkoholu**

4. Sociální a ekonomické dopady

- Ekonomické náklady spojené s alkoholem se podle studie Ministra zdraví pohybovaly **v roce 2021 kolem 43,4 miliard ročně, tedy 0,69 % HDP**.
- S přihlédnutím k predikci **vývoje mezd a spotřeby je kvalifikovaný odhad nákladů pro rok 2025 okolo 50,7 miliard**.
- Největší podíl nákladů tvořily v roce 2021 tyto položky:
 - **25,1 mld Kč – ztráta produktivity,**
 - **7,6 mld Kč – zdravotní péče,**
 - **6,3 mld Kč – kriminalita,**
 - **3,7 mld Kč – sociální zabezpečení a služby.**

5. Alkohol a kriminalita

- Rok 2023:
 - registrováno **250 trestných činů podání alkoholu nezletilým,**
 - hlášeno **10 616 trestných činů spáchaných pod vlivem alkoholu,**
 - evidováno **8 197 trestných činů ohrožení pod vlivem návykové látky (71 % v souvislosti s alkoholem).**
- **Až dvě třetiny všech případů domácího násilí v ČR souvisí s alkoholem.**